

MATEMATİK BİLGİ DÜZEYİNİN ÖĞRENCİLERİN MUHASEBE DERSLERİNDEKİ BAŞARISINA ETKİSİ: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ İİBF İŞLETME BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*

Doç. Dr. İbrahim AKSU^a
Dr. Öğr. Üyesi Tolga ORAL^b

Ampirik Araştırma
(Empirical Research)

*Muhasebe ve Vergi
Uygulamaları Dergisi
Kasım 2020; 13 (3): 773-786*

ÖZ

Bu çalışmanın temel amacı, lisans düzeyinde muhasebe dersleri alan öğrencilerin bu derslerdeki akademik başarısı ile üniversite giriş sınavındaki matematik bilgi düzeyi arasındaki ilişkiyi ölçmektir. Bu amaç doğrultusunda İnönü Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin üniversiteye girişte sergiledikleri matematik performansları ile muhasebe derslerindeki performansları arasındaki ilişki incelenmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin muhasebe ders veya derslerindeki başarılarının izleyen dönemlerde aldıkları diğer muhasebe ders veya derslerindeki başarıları ile ilişkisi de incelenmiştir. Öğrencilerin üniversiteye giriş sınavında yaptıkları Türkçe dersi net sayıları ve orta öğretimdeki başarı durumunu yansıtan ortaöğretim başarı puanları ile lisans eğitimi sırasında aldıkları muhasebe derslerindeki performansları arasındaki ilişkiler de araştırılmıştır. İkili gruplar halinde ele alınan derslerdeki başarı arasındaki ilişki korelasyon analizi ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin matematik bilgi düzeyi ile muhasebe derslerindeki başarıları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Ancak farklı dönemlerde alınan muhasebe dersleri arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Matematik Bilgi Düzeyi, Muhasebe Dersi Başarısı.

JEL Kodları: M40, M41.

APA Stili Kaynak Gösterimi:

Aksu, İ., Oral, T. (2020). Matematik Bilgi Düzeyinin Öğrencilerin Muhasebe Derslerindeki Başarısına Etkisi: İnönü Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*. 13 (3), 773-786.

* Makalenin gönderim tarihi: 08.04.2020; Kabul tarihi: 14.05.2020, iThenticate benzerlik oranı %8

^a İnönü Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ibrahim.aksu@inonu.edu.tr

ORCID: [0000-0002-3903-9338](https://orcid.org/0000-0002-3903-9338)

^b İnönü Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, tolga.oral@inonu.edu.tr

ORCID: [0000-0002-7173-8171](https://orcid.org/0000-0002-7173-8171)

THE EFFECT OF THE MATHEMATICS KNOWLEDGE LEVEL ON THE SUCCESS OF STUDENTS IN ACCOUNTING COURSES: A RESEARCH ON STUDENTS OF BUSINESS DEPARTMENT AT İNÖNÜ UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES

ABSTRACT

The main purpose of this study is to measure the relationship between the academic success of students taking undergraduate level accounting courses and the level of mathematics knowledge in the university admission exam. For this purpose, the relationship between the mathematics performances of students and their performance in various accounting courses was examined. At the same time, the relationship between the success of students in an accounting course and their success in other accounting course or courses taken in the following periods is also examined. The relationships between students' score of Turkish lesson in the university entrance exam and their secondary education achievement scores, which reflect their success in secondary education, and their performance at accounting courses they took during undergraduate education were also investigated. The relationship between success in the courses studied in binary groups was tried to be determined by correlation analysis. As a result of the research, no meaningful relationship between students' mathematics knowledge level and their success in accounting courses was found. However, significant relationships were found between success in some accounting courses and success in other accounting courses.

Keywords: Accounting, Mathematics Knowledge Level, Success in Accounting Courses.

JEL Codes: M40, M41.

1. GİRİŞ

Ülkelerin ekonomik refahı işletmelerin başarısına, işletmelerin başarısı işletme yöneticilerinin alacakları kararlara, alınacak kararların doğruluğu ise karar için gerekli muhasebe bilgisinin doğru, zamanlı ve geçerli olmasına bağlıdır. Bu zincirin en önemli halkası olan muhasebe bilgisini üretecek kişilerin söz konusu yetenekleri kazanacakları yer de elbette muhasebe eğitimi aldıkları yükseköğretim kurumlarındaki muhasebe dersleridir. İşletmelerin dili olarak ifade edilen muhasebe biliminin temel dersi ise çoğu yükseköğretim programında ortak ders olarak okutulan genel (finansal) muhasebe dersidir. Genel olarak iki dönem halinde verilen bu ders bölümlere göre farklılık gösterebilmekte, izleyen yıllarda ise bu dersi envanter ve bilanço, maliyet muhasebesi, finansal tablolar analizi, yönetim muhasebesi ve muhasebe denetimi dersleri izlemektedir. İşletmeler ancak yöneticilere kaliteli muhasebe bilgisinin sunulması ve yöneticilerin de bu bilgiyi en iyi şekilde kullanabilecek muhasebe bilgi düzeyinde olmaları durumunda başarılı olabileceklerdir. Buna rağmen muhasebe dersleri bu derslerin okutulduğu programlar içerisinde öğrencilerin çoğu açısından sevilmeyen sıkıcı bir ders (Kaya, 2007; Ertuğrul ve Özdemir, 2014; Kurnaz ve Eyceyurt Batır, 2019) olarak nitelendirilmekle kalmayıp bunun yanında akademik başarı olarak da diğer derslere göre düşük başarıya sahip dersler

olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitimde başarıya ilişkin olarak eğitimi alan öğrenciyle, eğitimi veren öğretim elemanı, eğitim ortamı, beklenti, algı, motivasyon gibi onlarca faktör ile ilgili değişken saymak mümkün olmakla beraber çalışmayı hazırlayan araştırmacılar gerek kendi öğrencilikleri döneminde ve gerekse de öğretim elemanı olarak girdikleri muhasebe derslerinde başarısız olan öğrencilerin bu durumları için yeterince sayısal (matematik) zekaları olmamasını iddia etmekle yetindiklerini görmüşlerdir. Ülkemizde muhasebe dersi öğretim elemanlarının derste yeterli başarıyı gösteremeyen öğrencilerinden dinledikleri en büyük mazeret, muhasebe derslerinin sayısal olması ve ilgili öğrencilerinin matematik düzeylerinin yetersizliğidir. Her ne kadar bu başarısızlığın temel nedeninin öğrencilerimizin bir kısmının gelecekle ilgili beklentilerinin olmaması ve yeteri kadar ders çalışmamaları olsa da konuyu bu yönüyle ele alan çalışmalara katkı sunmak ve öğrencilere rehber olabilmek bu çalışmanın amacıdır. Dilimize Arapça'dan geçmiş olan “muhasebe” kelimesi hesap, hesaplama, hesaplaşma, hesaplaşma anlamlarına gelmektedir. Mali nitelikteki işlemleri bünyesinde barındıran muhasebe bilimi, doğal olarak matematiksel öğeleri de içermektedir (Özdemir vd., 2018:145). İlgili literatür, muhasebe kelimesinin yapısı, öğrencilerin sürekli olarak iddia ettikleri sayısal yapının zorluğu, muhasebe dersi başarısında matematik bilgisinin etkili olup olmadığını araştırmaya yönelmiştir. Literatürde muhasebe dersi başarısında matematik bilgisinin etkisini bir faktör olarak alan çalışmalar bulunmaktadır (Uyar ve Güngörmüş, 2011; Papageorgiou ve Halabi, 2014; Jansen ve Villiers, 2016). Bu çalışmada matematik bilgisi, güvenilirliği yüksek genel geçer bir veri ile ele alınmış ve doğrudan muhasebe dersi başarısı ile ilişkisi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın literatür kısmında farklı program ve düzeylerde öğrencilerin muhasebe derslerindeki algı, tutum ve başarılarıyla ilgili pek çok çalışmaya yer verilmiştir. Çalışmada lisans öğrencilerinin matematik bilgi düzeyi (başarıyla) ile aldıkları muhasebe derslerindeki başarılarını karşılaştırırken söz konusu öğrencilerin üniversiteye giriş sınavında yapmış oldukları matematik netleri baz alınmış, bu sayede elde edilecek sonucun güvenilirliği konusunda oluşabilecek şüphelerin giderilmesi hedeflenmiştir.

Çalışmanın temel amacı, lisans düzeyinde işletme bölümünde muhasebe dersleri alan öğrencilerin bu derslerdeki akademik başarısı ile üniversite giriş sınavındaki matematik performansları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak ve bunun yanı sıra veri seti içinde yer alan farklı muhasebe derslerinin öğrencilerin ders başarı düzeyleri noktasında birbirleri ile olan ilişkilerini de incelemektir. Öğrencilerin üniversiteye giriş sınavı Türkçe dersi net sayıları ve orta öğretimdeki başarı durumunu yansıtan ortaöğretim başarı puanları ile lisans eğitimi sırasında aldıkları muhasebe derslerindeki başarıları arasındaki ilişki de incelenmiştir. İkili gruplar halinde ele alınan

söz konusu derslerdeki öğrenci başarı düzeyleri arasındaki ilişki korelasyon analizi ile tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın literatür taraması kısmında genel olarak muhasebe dersi başarısını ve özeldde muhasebe dersi başarısıyla matematik bilgi düzeyi arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar belirtilmiş daha sonra, araştırmanın amacı, yöntemi, kısıtları, araştırma bulguları, sonuç ve değerlendirme bölümleri oluşturulmuştur.

2. LİTERATÜR ÖZETİ

Muhasebe dersi alan öğrencilerin ders başarısına yönelik olarak gerek yurtiçinde gerek yurtdışında birçok akademik çalışma bulunmaktadır. Ancak bu çalışmaların çoğu öğrencilerin muhasebe dersleri hakkındaki görüşleri üzerine odaklanmıştır. Söz konusu çalışmalardan bazıları aşağıda özetlenmiştir.

Schroeder (1986), öğrencilerin lisans düzeyinde ilk kez aldıkları muhasebe dersindeki başarıyı etkileyen faktörleri incelemiştir. Çalışma neticesinde daha önce muhasebe dersi alanların muhasebe dersini ilk defa alanlara göre daha başarılı olduğunu tespit etmiştir.

Sultanoğlu ve diğerleri (2014) çalışmalarında, öğrencilerin akademik başarısında tablolamanın (Excel) etkisini ölçmeyi amaçlamışlardır. Çalışmada finansal muhasebe dersi alan öğrencilerin tablolama öncesi ve tablolama sonrası dönemler itibarıyla notları karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda tablolama sonrası dönem ile öncesi dönem arasında akademik başarı açısından anlamlı ve pozitif bir farklılık tespit edilmiştir.

Ertuğrul ve Özdemir (2014), ön lisans ve lisans öğrencilerinin derse karşı tutumlarını belirlemeye yönelik çalışmalarında öğrencilerin muhasebe dersine ilişkin tutumları beş farklı grupta (Gereksiz, Sıkıcı ve Angarya, İstekli ve Arzulu, Gerekliklik, İsteksizlik ve Amaçsızlık) toplanmıştır.

Yıldırım (2015), çalışmasında Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin genel muhasebe dersine ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada 62 öğrenci üzerine anket uygulanmış ve sonuçlar istatistiki olarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin bekledikleri ve aldıkları notlar açısından kız öğrenciler lehine anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Jameel ve Hamdan (2015) çalışmalarında, öğrencilerin derslere katılım düzeylerinin muhasebe dersi başarısına etkisini tespit etmeye çalıştıkları araştırma sonucunda, derse katılım düzeyi yüksek olan öğrencilerin daha başarılı olduğunu tespit etmişlerdir.

Varıcı ve Bulut (2015) çalışmalarında öğrencilerin muhasebe dersine yönelik endişe ve tutumlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma

sonucunda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha karamsar ve ders çalışma ve sınav kaygısı konusunda da daha endişeli oldukları tespit edilmiştir.

Kutlu ve diğerleri (2017) muhasebe dersinin işlenmesine yönelik olarak öğrencilerin görüşlerini belirlemeye çalıştıkları araştırma sonucunda teorik olarak işlenen dersin öğrenciler açısından yeterli olduğu ancak uygulama noktasında daha farklı olunması gerektiğini belirlemiştir.

Aksu ve Oral (2017), çalışmalarında farklı bölümlerde genel muhasebe dersi alan öğrencilerin derse yönelik algılarını ölçmeye çalışmışlardır. Aynı zamanda öğrencilerin bu derslerden aldıkları notlar da değerlendirmeye dahil edilerek istatistiki açıdan bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmada öğrencilerin muhasebe dersine genel olarak olumlu tutum sergiledikleri tespit edilmiştir.

Şerbetçi ve Yardımcıoğlu (2017), çalışmalarında üniversite öğrencilerinin muhasebe derslerindeki başarılarına etki eden faktörleri belirlemeyi ve bu faktörleri değerlendirerek akademik başarıyı arttırmayı hedeflemişlerdir. Çalışma sonucunda muhasebe dersindeki başarıyı etkileyen 16 açıklayıcı faktör tespit edilmiştir. Ancak bu faktörler içerisinde matematik dersi başarı düzeyi yer almamaktadır.

Aksu ve Tursun (2018), yükseköğretimde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, ders motivasyonu ile mesleki beklentilerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisini inceledikleri çalışmada motivasyon ve mesleki beklenti düzeyinin akademik başarıya önemli derecede etkisinin olduğunu tespit etmiştir.

Biçer ve diğerleri (2018) çalışmalarında, öğrencilerin muhasebe dersine yönelik tutumlarını ve bu tutumlarının başarıya etkisini ölçmeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda derse karşı tutumun akademik başarıyı etkilediği tespit edilmiştir.

Cengiz ve Tekin (2019), çalışmalarında öğrencilerin muhasebe dersine yönelik tutumları ile strese neden olan faktörler arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda, strese neden olan faktörler olarak, başarısız olma korkusu, mezuniyet sonrası ne yapacağını bilememe kaygısı ve öğrenciler arasındaki gruplaşma tespit edilmiştir.

Muhasebe derslerini ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı durumunu konu edinen pek çok çalışma yapılmış olmasına karşın; literatürde öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarısını onların matematik bilgi düzeyi veya başarısı ile ilişkilendiren az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların başlıcaları aşağıda yer almaktadır.

Uyar ve Güngörmüş (2011), çalışmalarında muhasebe dersinde öğrenci başarısını etkileyen faktörleri tespit etmeyi amaçlamışlardır. Öğrenci başarısını etkilemesi muhtemel sekiz faktör tespit edilmiştir. Üniversiteye

giriş sınavı puanı ve cinsiyetin öğrenci başarısı ile anlamlı bir ilişkisi tespit edilememiştir. Öğrencinin yaşının performansını olumsuz etkilediği, lise not ortalaması, muhasebe dersi öncesi ön bilgi, matematik notu finansal muhasebe dersindeki öğrenci performansı ile önemli ölçüde ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Maksy (2014), çalışmasında iki farklı türdeki okullarda öğrenim gören öğrencilerin, muhasebe dersi başarısını etkileyen faktörleri tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda örgün öğretim verilen okullarda, öğrencilerin matematik becerisi ve genel not ortalamasının, öğrenci başarısı ile güçlü ilişkisi olduğu tespit edilmiştir.

Papageorgiou ve Halabi (2014), çalışmalarında öğrencilerin finansal muhasebe dersi başarısında beş faktörün etkisini ölçmeyi amaçlamışlardır. Bu beş faktörden biri olan matematik becerisinin muhasebe dersindeki başarıda etkili olduğu sonucuna varmışlardır.

Jansen ve Villiers (2016), çalışmalarında muhasebe derslerinde başarıyı etkileyen faktörleri belirlemeyi hedeflemişlerdir. Araştırma sonucunda orta öğretim not ortalamasının muhasebe dersi başarısında etkili olduğu, matematik dersindeki başarının muhasebe derslerindeki başarı ile ilişkili olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ilk yıllardaki muhasebe derslerindeki başarılarının sonraki yıllardaki muhasebe derslerindeki başarılarını etkilediği sonucuna ulaşmışlardır.

Mkhize ve Maistry (2017) çalışmalarında, muhasebe dersi alan öğrencilerinin matematiğe yönelik tutumlarını belirlemeyi ve matematiğe yönelik tutumlarda muhasebe pedagojisi ile ilgili olan demografik değişkenleri tespit etmeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda, öğrencilerin algılarının, nötr seviyenin biraz üzerinde olduğu matematik kaygısı hariç, oldukça olumlu olduğu tespit edilmiştir. 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin matematik kaygısı yaşadığı, 3. sınıf öğrencilerinin ise daha az kaygılı olduğu tespit edilmiştir. Matematiğe karşı olumlu tutum sergileyenlerde matematik öğretmenleri ve ailelerinin matematiğe karşı onları teşvik etme çabalarının etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Özdemir ve diğerleri (2018) çalışmalarında, muhasebe dersi ile matematik arasında muhasebe dersi başarısını etkileyecek bir ilişki olup olmadığını araştırmışlar, öğrencilerin muhasebe dersindeki başarılarının matematiği sevme ya da matematik dersindeki başarı durumları ile istatistiki olarak bir bağlantısı olmadığı sonucuna varmışlardır.

Du ve diğerleri (2019) çalışmalarında, öğrencilerin matematiğe yönelik tutumlarının ve matematik öğrenim düzeylerinin muhasebe dersi başarısına etkisini incelemişlerdir. Bu iki faktörün öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarı düzeyleriyle ilişkisi araştırılmıştır. Çalışma neticesinde öğrencilerin sahip olduğu matematik bilgi düzeyinin muhasebe dersinde başarılı

olabilmeleri için gerekli olduğu ancak tek başına yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Muhasebe dersinde yüksek performans gösteren öğrencilerin genellikle matematiğe karşı nispeten olumlu bir tutum sergilediği belirlenmiştir.

3. ARAŞTIRMA

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarısında matematik bilgisinin etkisinin var olup olmadığını ölçmektir. Yükseköğretim programlarında eğitim alan öğrencilerin genel olarak muhasebe derslerindeki başarılarının diğer derslere nazaran daha düşük olduğu gözlenmektedir. Öğrenciler bu durumun nedeni olarak da dersin sayısal bir yapısının olduğunu iddia etmektedirler (Özdemir vd., 2018: 144-145). Çalışma ile ilgili programlarda yer alan muhasebe dersi/derslerinde öğrencilerin akademik başarısı ile matematik bilgisi arasındaki ilişkinin analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaca ek olarak, öğrencilere farklı dönemlerde verilen çeşitli muhasebe derslerindeki akademik başarıların birbirleriyle olan ilişkisinin ölçülmesi de hedeflenmiştir. Bu doğrultuda her bir muhasebe dersinin diğer muhasebe dersleri ile arasındaki ilişki analiz edilmiştir.

3.2. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Araştırma kapsamında İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde okuyan ve son sınıfta mezun durumunda olan öğrencilerin üniversite giriş sınavında elde ettikleri matematik başarıları (matematik testi net sayıları) ve üniversite öğrenimi boyunca muhasebe ile ilgili derslerden aldıkları notlar dikkate alınmıştır. Araştırmada kullanılan veriler öğrenci bilgi sisteminden yararlanılarak elde edilmiştir. 2019 yılında işletme bölümü son sınıfta okuyan mezun durumundaki aktif öğrenciler ana kütle olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda çalışmaya ilişkin tüm bilgilerine ulaşılan 62 öğrencinin matematik netleri ile muhasebe derslerinde ilk kez aldıkları notlar dikkate alınarak analiz gerçekleştirilmiştir. Bu temel değişkenler üzerinde bir ilişkinin var olup olmadığı korelasyon analizi ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra muhasebe dersi verilen üniversite programlarına girişte matematik dersi kadar ağırlığı olan Türkçe dersi net sayıları ve orta öğretimdeki başarı durumunu yansıtan ortaöğretim başarı puanları ile lisans eğitimi sırasında aldıkları muhasebe derslerindeki başarı durumları arasındaki ilişki de incelenmiştir. Ayrıca öğrencilerin ilgili programda yer alan farklı muhasebe derslerindeki başarı düzeylerinin birbirleriyle ilişkili olup olmadığını ya da daha farklı bir ifade ile bir muhasebe dersindeki başarı durumunun diğer bir muhasebe dersindeki başarı durumları üzerinde etkisinin olup olmadığı da araştırılmıştır.

3.3. Araştırmanın Hipotezleri

Çalışmanın amaçları doğrultusunda aşağıdaki hipotezler kurulmuştur:

H1: Öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarısı ile matematik bilgisi arasında bir ilişki vardır.

H2: Öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarısı ile Türkçe bilgisi arasında bir ilişki vardır.

H3: Öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarısı ile orta öğretim diploma notu arasında bir ilişki vardır.

H4: Öğrencilerin bir muhasebe dersindeki başarıları ile diğer muhasebe dersindeki/derslerindeki başarıları arasında bir ilişki vardır.

3.4. Araştırmanın Kısıtları

Araştırmanın en önemli kısıtı belli bir üniversitenin (İnönü Üniversitesi) bir bölümünde (İşletme) okuyan ve son sınıfta mezun durumunda olan öğrencilerin araştırmaya dahil edilmesidir. Bu nedenle az sayıda bir gözlem bulunmaktadır.

3.5. Araştırmanın Bulguları

Araştırma kapsamında elde edilen korelasyon analizi sonuçları aşağıda Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Korelasyon Analizi Sonuçları

		MATEMATİK	GMUH1	GMUH2	ENV	ŞİRKET	MALİYET1	MALİYET2	FİNANS1	FİNANS2	DENETİM	DİPLOMA	TÜRKÇE
MATEMATİK	Korelasyon	1	-,056	-,090	,161	-,044	-,141	-,163	-,167	-,101	-,224	,228	-,016
	Anlamlılık		,667	,484	,211	,734	,276	,206	,194	,436	,081	,075	,900
GMUH1	Korelasyon	-,056	1	,484**	,004	-,003	,084	,095	,020	-,106	-,209	,104	-,217
	Anlamlılık	,667		,000	,977	,981	,518	,462	,877	,410	,102	,422	,090
GMUH2	Korelasyon	-,090	,484**	1	,067	,080	,227	,164	,142	,154	,037	,276*	-,065
	Anlamlılık	,484	,000		,607	,538	,076	,202	,272	,231	,776	,030	,614
ENV	Korelasyon	,161	,004	,067	1	,069	,057	,292*	,217	,248	,007	-,076	,068
	Anlamlılık	,211	,977	,607		,597	,660	,021	,090	,052	,956	,557	,601
ŞİRKET	Korelasyon	-,044	-,003	,080	,069	1	,252*	,287*	,197	,069	,130	-,094	-,112
	Anlamlılık	,734	,981	,538	,597		,048	,024	,125	,593	,315	,465	,387
MALİYET1	Korelasyon	-,141	,084	,227	,057	,252*	1	,471**	,422**	,242	,367**	,208	-,018
	Anlamlılık	,276	,518	,076	,660	,048		,000	,001	,058	,003	,106	,890
MALİYET2	Korelasyon	-,163	,095	,164	,292*	,287*	,471**	1	,479**	,355**	,278*	-,063	-,077
	Anlamlılık	,206	,462	,202	,021	,024	,000		,000	,005	,029	,625	,554
FİNANS1	Korelasyon	-,167	,020	,142	,217	,197	,422**	,479**	1	,426**	,319*	,059	-,038
	Anlamlılık	,194	,877	,272	,090	,125	,001	,000		,001	,011	,648	,769
FİNANS2	Korelasyon	-,101	-,106	,154	,248	,069	,242	,355**	,426**	1	,198	,165	-,010
	Anlamlılık	,436	,410	,231	,052	,593	,058	,005	,001		,122	,200	,936
DENETİM	Korelasyon	-,224	-,209	,037	,007	,130	,367**	,278*	,319*	,198	1	,182	,008
	Anlamlılık	,081	,102	,776	,956	,315	,003	,029	,011	,122		,157	,952
DİPLOMA	Korelasyon	,228	,104	,276*	-,076	-,094	,208	-,063	,059	,165	,182	1	-,054
	Anlamlılık	,075	,422	,030	,557	,465	,106	,625	,648	,200	,157		,678
TÜRKÇE	Korelasyon	-,016	-,217	-,065	,068	-,112	-,018	-,077	-,038	-,010	,008	-,054	1
	Anlamlılık	,900	,090	,614	,601	,387	,890	,554	,769	,936	,952	,678	

*0.05

**0.01

Yukarıdaki tabloda öğrencilerin muhasebe ana bilim dalında almış olduğu dersler ve üniversite giriş sınavında yaptıkları matematik ve Türkçe netleri ile orta öğretim başarı puanlarına ilişkin korelasyon analizi yer almaktadır. Söz konusu muhasebe ana bilim dalı dersleri, Genel Muhasebe 1 (GMUH1), Genel Muhasebe 2 (GMUH2), Envanter ve Bilanço (ENV), Şirketler Muhasebesi (ŞİRKET), Maliyet Muhasebesi 1 (MALİYET1), Maliyet Muhasebesi 2 (MALİYET2), Finansal Yönetim 1 (FİNANS1), Finansal Yönetim 2 (FİNANS2), Muhasebe Denetimi (DENETİM) olmak üzere kodlanmıştır. MATEMATİK, öğrencilerin matematik netlerini, TÜRKÇE, öğrencilerin Türkçe netlerini ve DİPLOMA ise orta öğretim başarı puanlarını ifade etmektedir.

Korelasyon analizi sonuçlarına bakıldığında öğrencilerin üniversite giriş sınavında yapmış oldukları matematik netleri ile muhasebe derslerindeki başarı düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Ancak diğer sonuçlara baktığımızda bazı muhasebe derslerindeki başarı düzeyi ile diğer muhasebe derslerindeki başarı düzeyi arasında anlamlı ve pozitif bir ilişkinin varlığından söz edebiliriz. Örneğin, Genel Muhasebe I dersindeki başarı düzeyi ile Genel Muhasebe II dersindeki başarı düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (0,484). Birbirinin devamı niteliğinde olan bu iki ders arasında bu ilişkinin varlığı hem istatistiki olarak hem de genel beklenti olarak birbirini desteklemektedir. Yine benzer şekilde Maliyet Muhasebesi I dersi başarı düzeyi ile Maliyet Muhasebesi II dersi başarı düzeyi arasında da pozitif ve anlamlı bir ilişki söz konusudur. Bu iki ders de birbirinin devamı olan derslerdir. Maliyet muhasebesi II dersi ile Finansal Yönetim I ve Finansal Yönetim II dersleri arasında da istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki söz konusu olmakla birlikte bu durumu nedensellik bağlamında izah etmek mümkün görünmemektedir.

Bu sonuçlar dikkate alındığında birbiri ile bağlantılı olduğu düşünülen derslerdeki başarı durumları da benzer şekilde aynı yönde artmakta ya da azalmaktadır. Yani Genel Muhasebe I dersindeki başarının aynı zamanda Genel Muhasebe II dersindeki başarı ile de yakından ilişkili olduğunu ifade edebiliriz. Matematik netlerinin de muhasebe derslerinin hiçbiri ile bir ilişkisinin olmadığı noktasında algı ile gerçekleşen sonuçlar arasında bir tezatlık olduğu söylenebilir.

Matematik bilgi düzeyinin yanı sıra öğrencilerin üniversite giriş sınavında yapmış oldukları Türkçe netlerinden hareketle bu ders ile ilgili sergiledikleri performans ile muhasebe dersleri arasındaki ilişki de incelenmiştir. Bu noktada Türkçe bilgi ya da başarı düzeyinin muhasebe derslerindeki başarı ile anlamlı bir ilişki sergilemediği saptanmıştır. Orta öğretim başarı puanı da bir başka değişken olarak ele alınmış, sadece Genel Muhasebe II dersi ile anlamlı ve pozitif bir ilişki içinde olduğu gözlenmiştir.

4. SONUÇ

Bu çalışmanın birincil amacında ifade edilen öğrencilerin muhasebe derslerindeki başarıları ile matematik bilgi düzeyleri (üniversite giriş sınavında yapmış oldukları matematik neti sayısı) arasında doğrudan bir ilişki kurulamamıştır. Öğrencilerin matematik bilgisi düzeyi ile genel muhasebe, envanter ve bilanço, maliyet ve diğer muhasebe derslerindeki performansları arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Bu durum Özdemir ve arkadaşlarının 2018’de yaptıkları çalışmada, muhasebe dersindeki başarıda öğrencilerin matematik başarısının istatistiki olarak bir etkisinin olmadığı görüşünü desteklemektedir. Matematik bilgisi ya da becerisinin muhasebe dersi başarısında etkili olduğu sonucuna ulaşan çalışmalar (Uyar ve Güngörmüş,2011; Maksy, 2014; Papageorgiou ve Halabi, 2014) olduğu gibi, çalışmamızda ulaştığımız matematik bilgisi/becerisi ile muhasebe başarısı arasında herhangi bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşan çalışmalar (Jansen ve Villiers, 2016; Özdemir vd., 2018) da bulunmaktadır. Bu çalışmada güvenilirliği yüksek ve genel geçer bir veri setinin kullanılmış olması çalışmanın sonuçlarının güvenilirliğini arttırmaktadır. Elbette böylesi bir korelasyonun yokluğu matematik bilgi düzeyinin öğrencilerin muhasebe derslerindeki performansı üzerinde dolaylı da olsa bir etki göstermeyeceği anlamına gelmemelidir. Nitekim Du ve arkadaşları tarafından 2019 yılında yapılan çalışmada muhasebe derslerinde başarı gösteren öğrencilerin matematiğe karşı tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında matematik algısının da muhasebe derslerindeki başarıda etkili olduğu düşünülebilir. En azından şunu ifade etmenin faydalı olacağı kanaatindeyiz. Bu çalışma ile çok düşük matematik netleriyle üniversite sıralarına gelmiş olsalar bile öğrencileri muhasebe derslerinde başarılı olabilecekleri noktasında ikna etmek çabasının bilimsel olarak dayanağı sağlanmış olduğu kanaatindeyiz. İleri düzey (lisansüstü) muhasebe eğitimi için öğrencilere daha farklı matematik ve başka bilim dallarına ait donanımların gerekliliği başka bir çalışma konusu olabilir. Çalışma çok fazla sayıda olmayan, tek bir bölüm öğrencilerine uygulandığı için belki eleştirilebilir. Ancak muhasebe derslerinin yoğun olduğu işletme bölümünün seçilmesi fazla sayıda dersin değişken olarak kullanılabilmesine imkan vermektedir. Ayrıca Türkçe-Matematik puanıyla öğrenci alan üniversite programlarına girişte (muhasebe dersi okutulan bölümlerin istisnaları hariç hepsi bu puan türüyle öğrenci almaktadır) Türkçe netlerinin etkisi hemen hemen matematik dersi netlerinininki ile aynı ağırlıktadır. Çalışmanın bir diğer önemli sonucu da öğrencilerin Türkçe dersi başarı düzeyi (bilgi düzeyi) ile muhasebe derslerindeki başarıları arasında gözlenen korelasyondur. Bu korelasyon da tıpkı matematik netlerinde olduğu gibi anlamlı değildir. Çalışma kapsamında incelenen muhasebe derslerinin başarı düzeylerinin birbirleriyle olan ilişkileri noktasında Genel Muhasebe I ile Genel Muhasebe II, Maliyet Muhasebesi I ile Maliyet Muhasebesi II ve Finansal Yönetim I ile Finansal Yönetim II dersleri

(birbirini izleyen veya tamamlayan dersler) arasında anlamlı sonuçlar gözlenmiştir. Diğer karşılaştırmalarda istatistiki açıdan bazı anlamlı ilişkiler bulunmaktadır. Örneğin, Maliyet Muhasebesi I ile Şirketler Muhasebesi, Muhasebe Denetimi ile Maliyet Muhasebesi I ve Maliyet Muhasebesi II arasında anlamlı sonuçlar gözlemlenmiştir.

Bu çalışma sonucunda elde edilen bulguların muhasebe dersini ilk defa alacak öğrencilerle mümkün merteye söz konusu öğrencilerin üst dönem öğrencileri veya dersi alttan alan öğrencilerle temas etmelerinden önce paylaşarak, motive edilmelerinden muhasebe eğitimi adına büyük fayda sağlanacağını umuyoruz. Özellikle muhasebe dersi içeren bölümlerin büyük ölçüde görece üniversite giriş sınavlarında düşük puanlar alan öğrencileri kabul ettiği bugünlerde buna daha çok ihtiyacımız olduğu görüşünü taşıyoruz.

Bu çalışmanın başka üniversite, bölüm ve programlar dahil edilmek suretiyle genişletilerek yapılması faydalı olacaktır. Dahası muhasebe dersleri bazında değil de belki derslerde yer alan konular bazında öğrenci başarısının ölçülmesi ve matematik bilgi düzeyleri ile karşılaştırılması daha kesin ve anlamlı sonuçlar sağlanmasına yardımcı olabilir.

KAYNAKÇA

- Aksu, İ. & Tursun, M. (2018). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon ve Beklenti Düzeylerinin Akademik Başarılarına Etkisi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 9 (2), 17-31.
- Aksu, İ., Oral, T. (2017). Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Algı Tutum ve Başarı Durumlarına İlişkin Bir Araştırma, *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 4(12), 706-717.
- Biçer, E. B., Aydın, Y. ve İlman E. (2018). Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma, *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, (13), 2, 179-199.
- Cengiz, S. & Tekin, B. (2019). Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerde Strese Neden Olan Faktörlerle Derse Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin Araştırılması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (81), 183-212.
- Du, R., Liang, S. & Schalow, C. (2019). What Role Does Mathematics Play in Accounting Performance? - A Focus on Students' Beliefs and Attitudes, *Journal of Accounting and Finance*, 19(1), 26-45.
- Ertuğrul, İ. & Özdemir, S. (2014). Muhasebe Dersi Alan Ön Lisans ve Lisans Öğrencilerinin Derse Yönelik Tutumlarının Tespiti: Ege Bölgesinde Bir Uygulama. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7 (1), 204-214.

- Jameel, S. H. & Hamdan, A. (2015). Effects of Student's Attendance on Accounting Student's Performance. *International Journal of Business and Management Review*. 3 (5), 79-93.
- Jansen, J. & Villiers, C. (2016). Determinants of Student Performance in an Accounting Degree Programme. *South African Journal of Accounting Research*. 30 (1), 1-28.
- Kaya, U. (2007). İlk Defa Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Derse Yönelik Algılamaları Üzerine Bir Alan Araştırması: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (36), 125-133.
- Kurnaz, E, Eyceyurt Batır, T. (2019). Genel Muhasebe Dersi Hakkında Üniversite Öğrencilerinin Metaforik Algıları: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Örneği. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 21 (3), 829-854. DOI: 10.31460/mbdd.521393
- Kutlu, H. A., Öztürk, S., Yılmaz, T. & Gerekan, B. (2017). Muhasebe Eğitiminde Ölçme Ve Değerlendirme: Öğrencilerin Bakışı Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (74), 15-35.
- Maksy, M.M (2014). Factors Associated with Student Performance in Intermediate Accounting: A Comparative Study at Commuter and Residential Schools. *Journal of Applied Business and Economics*, 16(5), 86-108.
- Mkhize, M. V. & Maistry, S. M. (2017). Pre-Service Accounting Teachers' Attitudes To Mathematics. *South African Journal of Education*, 37(2). 1-12.
- Özdemir, F. S., Bulut, E. & Ünal, İ. H. (2018). Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Matematiğe Bakış Açısı ve Akademik Başarıları, *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(4), 143-161.
- Papageorgiou, K. & Halabi, A. K. (2014). Factors Contributing Toward Student Performance In A Distance Education Accounting Degree. *Meditari Accountancy Research*. 22 (2), 211-223.
- Schroeder, N. W. (1986). Previous Accounting Education And College-Level Accounting Exam Performance. *Issuesin Accounting Education*, 4 (1), 31-47.
- Şerbetçi, A. & Yardımcıoğlu, M. (2017). Muhasebe Dersinde Başarıyı Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (76), 41-62.
- Sultanoğlu, B., Aydoğmuş, C. ve Akman, N. (2014). Muhasebe Eğitiminde Tablolama (Excel) Uygulamasının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, (16), 3, 97-111.

Uyar, A. ve Güngörmüş, A. H. (2011). Factor Associated with Student Performance in Financial Accounting Course. *European Journal of Economic and Political Studies*. 4 (2), 139-154.

Varıcı, İ. T.& Bulut, E. T. (2015). Muhasebe Dersine Yönelik Endişeler ve Tutumlar: Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(3), 293-314.

Yıldırım, S. (2015). Genel Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Derse İlişkin Beklentileri ve Başarı Durumlarının Değerlendirilmesi, *Muhasebe Ve Denetim Bakış Dergisi*, 1-14.